

Ovzduší tu dnes znečišťují hlavně auta a kouř z domů

23.listopadu 2005 Bedřich Moldan

V 90. letech se pozornost ochrany ovzduší zaměřila především na velké znečišťovatele jako jsou elektrárny, teplárny nebo továrny. Mnozí z nás si dobře pamatují na situaci před rokem 1989, kdy v severních Čechách bylo ovzduší přímo katastrofálně znečištěno z těchto velkých zdrojů.

Naštěstí je znečištění ovzduší, znásobené zvláště v zimním období teplotními inverzemi, věcí minulosti. Díky značným investicím se podařilo zajistit téměř stoprocentní plnění požadavku zákona na ochranu ovzduší. „Velcí“ znečišťovatelé jsou pod plnou kontrolou, což se týká nejen vypouštění klasických škodlivin, jako jsou oxidy síry a oxidy dusíku, ale i toxických škodlivin. Ty jsou vypouštěné sice v menším množství, ale s potenciálně vyššími účinky na lidské zdraví. V centru pozornosti v severních Čechách jsou zejména velké chemické továrny.

V současné době způsobují hlavní podíl znečištění ovzduší dva typy zdrojů. Především je to doprava, jejíž intenzita prudce roste. Pro nová auta platí přísné limity pro vypouštění škodlivin z výfuků, které výrobci dodržují (působí obrovský konkurenční tlak), avšak to neplatí pro starší vozy. Zde sice jistá omezení rovněž platí, jsou však mírnější a navíc jsou nedůsledně kontrolována. Obecně platí, že 10 % nejstarších aut působí asi 90 % celkového znečištění.

Snad ještě významnějším zdrojem znečištění jsou malá topeniště, která nepodléhají žádným přímým limitům, které by byly vymáhány zákonem. Jde o topeniště v bytech a v rodinných domcích, kde lidé v poslední době spalují velmi nekvalitní paliva i domácí odpad.

Důležitým faktorem je růst ceny plynu. Zde je řešení ve spolupráci s vedením obcí a v sousedské solidaritě.

Lidé by si měli uvědomit, že jak kouřící nákladáky, tak zapáchající dým i z těch nejmenších komínů neznamena jenom obtěžování, ale velmi nebezpečné zdravotní riziko. Tyto spaliny mají v Česku na svědomí desítky tisíc úmrtí ročně navíc.